

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a „Nagyvárosi területek: társadalmi-gazdasági következmények Európa jövőjét illetően”

(2004/C 302/20)

2003. július 15-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság határozatot hozott, Működési Szabályzata 2. cikkelyének 29. bekezdésében foglaltaknak megfelelően, hogy saját kezdeményezései véleményét dolgoz ki a következő témában: „Nagyvárosi területek: társadalmi-gazdasági következmények Európa jövőjét illetően”.

A „Gazdasági és monetáris Unió, gazdasági és szociális kohézió” szekció, melynek feladata, hogy e témában előkészítse az EGSzB munkáit, 2004. június 8-án kidolgozta véleményét (előadó: Joost van IERSEL).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2004. június 30-án és július 1-jén tartott, 410. plenáris ülésén (a július 1-jei ülésen), 129 igen szavazattal, és 2 tartózkodás mellett elfogadta jelen saját kezdeményezései véleményét.

1. Összefoglalás

1.1 Az Európai Unió regionális politikájának keretében az EGSzB (Európai Gazdasági és Szociális Bizottság) a jelen véleményezéssel hívja fel a figyelmet az európai nagyvárosi területek jelentőségére.

1.2 A nagyvárosi területek jövőre gyakorolt gazdasági és demográfiai hatása igen jelentős. Összességük komoly kihívások előtt áll, ugyanakkor a téma eddig semmilyen konkrét formában nem keltette fel az Unió és intézményei figyelmét.

1.3 Az EGSzB felszólal annak érdekében, hogy a nagyvárosi területek gazdasági, szociális és környezeti fejlődése a közösségi napirend állandó témája legyen. Ennek érdekében az európai adatok létrejötté, az Eurostaton keresztüli információcseré biztosítása, valamint az Európai Bizottság állandó figyelmé elengedhetetlen.

1.4 Az EU érdekében áll, hogy olyan, európai szintű eszmecsere kezdődjék a témáról, amely a nemzeti viták kiterjesztése lenne a nagyvárosi területek jövőbeli szabályozását illetően, és hogy ez elemzésre kerüljön a téma tárgyalása előtt az Unió lehetséges értéktöbbletének felmérése érdekében. Ezen kívül az EGSzB különleges hangsúlyt fektet az európai nagyvárosok szerepe és a Lisszaboni Egyezmény közti szoros kapcsolatra, a Lisszaboni Egyezmény sikere ugyanis nagyban függ e célkitűzések nagyvárosi területekkel kapcsolatos pontosításától.

1.5 Éppen ezért az EGSzB felszólal annak érdekében, hogy – a nagyvárosi területek és a Bizottság között megalakuló fórummal párhuzamosan – e kérdés a „Versenyképességi tanács” és az Informális Tanács vitáját képezze a területfejlesztés és az urbanizmus kérdéseit illetően.

2. Bevezetés

2.1 A világ gyorsan változik. Lépten-nyomon új gazdasági, technológiai és szociális fejlődéssel találjuk szemben magunkat, és ezek nem csak jelentős gazdasági, szolgáltatási és munkapiaci, de területi és társadalmi következményekkel is járnak, ebből következően, pedig hatással vannak az Államok és a régiók irányítására is.

2.2 Jelen véleményezésben az EGSzB három fő ok miatt taglalja a nagyvárosi területeket, azaz a nagy agglomerációkat és azok gazdasági hatáskörzetét: a gyors fejlődés középpontjában állnak, nagyban hozzájárulnak az európai növekedési stratégiákhoz, és végül az Európai Unió számos kisebb méretű, de jelentős központjainak partnerei.

2.3 Egy nagyvárosi terület központi magból, különálló városból vagy városi agglomerációból, valamint perifériából, szomszédos település együttesből áll, amely aktív lakosságának jelentős része nap mint nap a központi magba jár dolgozni. A nagyvárosi terület fogalma tehát közel áll a foglalkoztatottsági és a funkcionális városi régió fogalmához⁽¹⁾. Figyelembe veszi a periférikus zónák létezését, melyek növekedése felelős a zónák központjának fejlődéséért. A nagyvárosi terület egy órányi távolságú hely-idő körzetet ölel fel, beleértve mind a városi, mind a falusi környezetet.

2.4 A központi mag egy bizonyos számú lakost⁽²⁾ vagy munkahelyet kell, hogy jelentsen ahhoz, hogy a nagyvárosi terület központjának nevezhessük. Hasonlóképpen, a központi mag és a periféria egy települése között fenn kell állnia egy adott mértékű ingázásnak ahhoz, hogy ez utóbbi a nagyvárosi terület részének legyen tekinthető⁽³⁾. E minimumok a gyakorlatban önkényes módon lettek meghatározva, éppen ezért változóak. A definíciók európai szintű összehangolásának hiánya határt szab a nemzetközi összehasonlításnak.

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága az 1998. május 14-i jelentésében („A város kérdése: Irányadások egy európai vita érdekében”) kidolgozta a Funkcionális Városi Régió fogalmát, ezzel határozva meg a nagyvárost és hatáskörzetét. Ezáltal elfogadottá vált az a nézet, mely szerint a városok agglomerációkká majd nagyvárosokká, azok felduzzadásával, pedig városi régiókká alakultak. A fogalom a városi régiókat alkotó területi egységek kölcsönös függési viszonyaira is kiterjed: munkaerő-piac, az otthon és a munkahely közötti ingázás, közlekedési hálózatok, bevásárlóközpontok, az új tevékenységek területi elhelyezkedése, ingatlanpiac, szabadidős központok, környezetvédelem.

⁽²⁾ Például 500 000 lakos (a METREX által meghatározott küszöb), ld. a függelékben az 500 000 lakosnál nagyobb európai agglomerációk listáját.

⁽³⁾ Például az aktív munkaerő 10 %-a a központi magban dolgozik, ugyanakkor a periféria bármely településének lakosa (a GEMACA által meghatározott küszöb).

2.5 Az utóbbi tíz évben új nagyvárosi terület-típus jelent meg. Ha több agglomeráció hálózatként működik és foglalkoztatottsági régióik egymásba érnek, együttesük többközpontú nagyvárosi területet alkot. Ilyen például a Randstad-régió 7 millió lakossal, a Rajna-Ruhr-vidék 11 millió lakossal, a Bécs-Pozsony régió 4,6 millió lakossal, Oresund-régió 2,5 millió lakossal, illetve Lille város régiója 1,9 millió lakossal⁽¹⁾.

2.6 A nagyvárosi területeknek – jelentőségük és szerepük alapján – regionális, nemzeti, európai vagy az egész világra kiterjedő hatókörük van. A becslések szerint a bővítés utáni Európai Unió körülbelül 50, egymilliónál nagyobb lélekszámú nagyvárosi területtel rendelkezik majd.

2.7 Fontos megjegyezni, hogy a jelentésben szereplő nagyvárosi területek határvonala és szociális-gazdasági felépítése nem egyezik meg a STEJ (NUTS) (Statistikai Területi Egységek Jegyzéke) régiókat illető – és az Eurostatban, valamint az európai intézményekben hivatalos célból használatos – egységrendszerének európai regionális közigazgatási egységeivel. A közigazgatási egység fogalma Európában különösen kétértelmű. Néhány kivételtől eltekintve a régiók földrajzi határai vagy nagyobbak, vagy kisebbek, mint a nagyvárosi területek határai⁽²⁾. Ennek következtében a közigazgatási egységek területei európai szinten nem megfelelőek a nagyvárosi szociális-gazdasági fejlődés elemzésére és összehasonlítására.

2.8 Az Európai Bizottság 2004 februárjában adta közre a kohézióról készült Harmadik Jelentést, amely új fejezetet nyit a regionális politika és a gazdasági fejlődés csakúgy, mint a területi fejlesztés és a városi fejlődés kapcsán. A Harmadik jelentés a jövőre nézve rávilágít a regionális politika és a Lisszaboni Egyezmény közti összefüggésre, miszerint a kohéziós politika, valamint a területi és munkaügyi együttműködési politika mellett a versenyképesség válik a regionális politika harmadik tartópillérévé. Ebben a tekintetben a Harmadik jelentés különleges hangsúlyt fektet a városok és nagy agglomerációk szerepére.

2.9 Új megközelítések és gondolatok származnak a globalizációból, az egységes piac (beleértve az új tagállamokat) megvalósításából és a Lisszaboni Egyezményből. A nagyvárosi területek kapcsán természetesen nem csak regionális politikáról, hanem ipari politikáról, tudásról, európai közlekedési hálózatról, tartós fejlődésről és életszínvonalról is beszélünk.

2.10 A „városi reneszánszt” megillető, egyre növekvő figyelem olyan jelenség, mely az egész világon megfigyelhető, és amely napirendi téma az Unió tagországainak többségében.

2.11 A nagyvárosi területek helyzete és irányításuk kérdése európai szinten soha nem képezte elmélyült vizsgálat tárgyát, ennek következtében, pedig a területek soha nem jelentettek külön célt a közösségi politika számára. Az EGSzB úgy ítéli, hogy eljött az idő az elemzés elmélyítésére és annak felmérésére, hogy a területek jó regionális vezetése az érintettek

részéről milyen módon válhat a területen élők és az Európai Unió egésze számára hasznossá. A nagyvárosi területek helyzet-elemzése csakis akkor válhat gyümölcsözővé, ha megbízható és európai szinten összehasonlítható számadatokon alapulnak. Ugyanakkor ezek nagymértékben hiányoznak. Ebből kifolyólag az EGSzB úgy ítéli, hogy az Európai Uniónak szem előtt kellene tartania ezek elkészítése.

3. A nagyvárosi területek elhelyezkedése

3.1 Az európai lakosság több mint háromnegyede él városi vagy városközeli zónában. Közvetlen kapcsolat van a Lisszaboni Egyezmény és a nagyvárosi területek között. Európa jövőbeni versenyképességének sok tényezője található meg e zónákban. A nagyvárosok találmányosságot és információkat közvetítenek a többi európai város felé. A városi területek virágzása elengedhetetlen feltétele azon szociális és területi kohéziós problémák megoldásának, amelyek ezeken a területeken és egyéb európai városokban és régiókban felmerülnek.

3.2 A nagyvárosi területek – csakúgy Európában, mint a világ más részein – számos kihívással állnak szemben. Ilyen a globalizáció, amely szoros kapcsolatban áll a javak, a szolgáltatások, a tőke, a tudás, valamint a szakképzett és betanított munkaerő nemzetközi piacának integrációs folyamatával, és amely a termelői rendszer gyors változását vonja maga után; a tartós fejlődés, amely megköveteli a természeti források körültekintő kezelést; a társadalmi kohézió; az életszínvonal, valamint a területi kohézió.

3.2.1 A városok és nagyvárosok számos esetben sikeresek gazdasági, társadalmi és intézményes rendszerük megvalósításában. Ilyenek az erős városi régiók, amelyek a nemzeti és nemzetközi kapcsolatrendszerek csomópontjai, és amelyeknek rendelkezésére áll minden gyors közlekedési eszköz és nagy teljesítményű telekommunikációs rendszer. Gazdaságuk régóta olyan sokszínű tevékenységeken nyugszik, mint a magánszemélyek és vállalkozások magas szintű szolgáltatásai. A hátránnyal indult hagyományos ipari régiók egy része is a fejlődés kitűnő példáit mutatják. Lille, Barcelona vagy Bilbao jó minták az újjászerveződés folyamatára. Az Európai Unió tíz új tagállamában is hasonló folyamatokat figyelhetünk meg, ilyenek Varsó, Prága és Budapest nagyvárosi területei.

3.2.2. Az Európai Unió tíz új tagországában hasonló folyamatok játszódnak le. Ez a helyzet Varsó, Prága és Budapest nagyvárosi területein is.

3.3 A közösségi regionális politika évek óta célkitűzésének tekinti a legkevésbé fejlett régiók növekedésének, foglalkoztatottságának és versenyképességének javulását. Speciális programok születtek ennek érdekében, és az anyagi források elosztásának rendszere is kidolgozásra került. E közösségi politikának köszönhetően az érintett régiók az esetek nagy részében jelentős gazdasági előrelépéstettek.

(1) A Randstad-régió Amszterdam, Hága, Rotterdam és Utrecht agglomerációból áll. A Rajna-Ruhr-vidék magába foglalja Bonn, Köln, Düsseldorf, Duisburg, Essen és Dortmund agglomerációit. A Bécs-Pozsony régió Bécs és Pozsony városok agglomerációból áll. Oresund régiójához tartozik Koppenhága és Malmö városok agglomerációja, míg a francia-belga Lille-i régió néhány közepes nagyságú várost és számos kisebb várost és községet foglal magában.

(2) Példák: London: 7 400 000 lakos a közigazgatási egységben (STEJ 2) és 13 230 000 lakos a nagyvárosi területen. Nord megyéje (NUTS 3): 2 600 000 lakost számlál és 970 000 lakost a Lille-i nagyvárosi terület franciaországi oldalán.

3.4 Éppen ezért Európa régióinak felmérése azon régiókra korlátozódott, amelyek a strukturális alapból részesültek.

3.5 Nem hagyhatjuk figyelmen kívül a többi régió szerencsés vagy kevésbé szerencsés gazdasági és társadalmi fejlődését sem. Az EGSZB szükségesnek ítéli ezek pontos, európai szintű elemzését is, ami kívánatos lenne a regionális kohézióról szóló, új lehetőségeket feltárni kívánó Harmadik Jelentés megvitatásához. Az elemzés ezen kívül megkönnyítené az aktuális gazdasági folyamatoknak és azok társadalomra, élet- és munkakörülményekre tett hatásának megértését, végül, pedig lehetővé tenné bizonyos közösségi politikák alkalmazását a célból, hogy kellőképpen segítsék egyes – többek között nagyvárosi – területek fejlődését és szükségleteit.

3.6 Nagy jelentőséggel bír a tény, hogy a központosított, akárcsak a többközpontú országokban vita tárgyát képezi a centralizáció és decentralizáció közötti új egyensúly megteremtése. A hatóságok letről fölfelé (bottom-up) és fentről lefelé (top-down) is felülvizsgálják az új megközelítési lehetőségeket. E folyamatok megvalósítása természetesen nehéz az érintett régiók kormányzati szokásai és az érdekviszonyok miatt. A helyi intézmények ellenállása ellenére vitathatatlan az a tendencia, amely felismeri, hogy az állampolgárok és vállalkozások jóléte és virágzása érdekében az igazgatás részévé kell tenni a nagyvárosi területeket.

3.7 Az európai nagyváros területek között számos típus könnyen megkülönböztethető. Ilyenek egyrészt az olyan nagyvárosok, mint London, Párizs, a Rajna-Ruhr vidék, a Randstad vagy Madrid, amelyek több, mint ötmillió lakosúak, másrészt, pedig a kevésbé nagy lélekszámú, de alkalmanként virágzó nagyvárosi területek, amelyekre nagy fejlődési készség és komoly ambíció jellemző. Ilyenek gyakorlatilag a tagországok mindegyikében a fővárosokat körülölelő nagyvárosi területek és fontos gazdasági központok.

3.8 Mint már említettük, egyes nagy gazdasági központok hanyatló zónák voltak azelőtt. Megújulásuk a magán- és közszereplők együttes erőfeszítéseinek köszönhető. Meg kell említeni, hogy az új tagországok nagyvárosi területei átmeneti időszakban vannak, és most tesznek szert azon sajátos előnyökre, amelyek versenyképessé teszik őket a nemzetközi piacokon.

3.9 Európai szinten egyre nagyobb az ilyen területek száma. 2003 óta a német Nagyvárosi Területek köre egy olyan terv köré csoportosult, melyet „A Jövő Régióinak” kereszteltek. A brit kormány 2003-ban arra intette egyes régióit, hogy határozzák meg a stratégiákat, amelyek által versenyképes nemzetközi régiókká nőhetnek ki magukat. A dán kormány szívvvel-lelekkel támogatja azt a kezdeményezést, amely a látványos, határokon túli együttműködést célozza meg Koppenhága és Malmö (Svédország) városa között annak érdekében, hogy a régió a Baltikum legjelentősebb gazdasági központjává válhasson. Hollandiában nemrég jött létre az a cél, amely nemzetközi viszonylatú nagyvárosi területté kívánja tenni a Randstadot. Spanyolországban a Barcelonát és Bilbaót érintő gazdasági programok hasonló törekvéseket fejtenek ki. Számos más példa is kínálkozik.

3.10 A regionalizáció egyre jellemzőbb a tagállamokra, ennek pedig látható következményei vannak mind a nagyvárosi területek irányításának szervezetségét, mind azok gazdasági hajtóerejét tekintve. Ugyanakkor bizonyos kormányok aktív szerepet vállalnak a nagyvárosok gazdasági fejlődésében. Kiváló példa erre a brit kormány kezdeményezése, amely létrehozott egy, az ország nyolc legfontosabb városát és központját („Core Cities”) magában foglaló munkacsoportot, kilenc regionális fejlesztési ügynökség és számos minisztériumi osztály segítségével, hogy kialakítsa azt a tevékenységi programot, amely segítségével a nagyvárosok gazdasági eredményei, végül pedig az ország versenyképessége javulhat⁽¹⁾. Franciaországban, egy az európai városokról készült jelentés⁽²⁾ nyilvánosságra hozatala után, a kormány egy olyan nemzeti stratégiát dolgozott ki, amelynek célja a francia nagyvárosok európai szinten történő kisugárzásának megerősítése⁽³⁾.

3.11 Az utóbbi idők történelme világosan mutatja, hogy olyan korban élünk, amely új hozzáállást alakít ki a városi régiók fejlesztését illetően. A szaktanácsadó testületek e tekintetben csak nemzeti szinten léteznek – ha léteznek egyáltalán. A nemzeti szaktanácsadó testületekkel párhuzamosan vannak olyan kezdeményezések, amelyek az európai fórumok létrejöttét segítik elő a városi fejlesztés legfontosabb résztvevőinek szerepvállalásával. Ilyen például az Eurocities, mely főként a tudásalapú társadalom kérdéseivel foglalkozik, vagy éppen a nemrégiben létrejött METREX (The Network of European Metropolitan Regions and Areas). Egészében véve, a kapcsolatok és találkozók esetlegesen jönnek létre, ugyanakkor kedvező kilátások vannak a jobban szervezett kezdeményezésekre is.

4. A jelenlegi hajtóerők

4.1 A nagyvárosiasodás a nagy agglomerációk megsokszorozódásával, egyre jelentősebb népsűrűséggel, tevékenységi körökkel és javak termelésével jár egy olyan földrajzi térben, mely egyre nő és határai nem pontosan körülírhatóak. A terjeszkedést gyakran szociális és térbeli töredezettség kíséri (társadalmi leszakadás, területi elhatárolódás, kriminalitás és a közbiztonság hiánya). A nagyvárosnak – a várossal ellentétben – nincs politikai intézménye. A felmerülő problémák megoldása a közszereplők többszörös tárgyalásain keresztül valósul meg. A területi töredezettség lassíthatja és zavarhatja a köz- és magánbefektetéseket. Éppen ezért szükséges a regionális politika, amely csökkentheti e területi töredezettséget, összeegyeztetve ezzel a nagyvárosi területek irányítását és a jelenlegi hajtóerőket. Példamutató Barcelona és Stuttgart, melyek világossá teszik, hogy a civil szféra jelentős szerephez juthat e területen.

⁽¹⁾ „Cities, regions and competitiveness”, Office of the Deputy Prime Minister and other public partners, juin 2003).

⁽²⁾ Az európai városok, összehasonlító elemzés – Celine Rozenblat, Patricia Cícille (DATAR 2003).

⁽³⁾ www.datar.gouv.fr – 2003. december 13-i CIADT.

4.2 A globalizáció folyamata azt jelenti, hogy az európai városi régiókat egyre inkább az egész világot érintő folyamatok és hajtóerők szervezik. Az európai nagyvárosok az állandóan fejlődő nagyvárosok szerkezetének központjai. Ebben New York, London, Tokió és Hong Kong ugyanolyan fontos szerepet játszik, mint Frankfurt, Párizs, Randstad, Brüsszel, Milánó vagy Madrid. E nagyvárosok azokkal a nemzetközi szervezetekkel, bankokkal, multinacionális nagyvállalatokkal „irányítják” a világgazdaságot, amelyek itt állították fel a központi irányító és ellenőrző szerveket. Vezető szerepük ugyancsak az információs és kommunikációs technológiának köszönhető. Az elkövetkező években a legfőbb ázsiai nagyvárosok is a világ tartópilléreivé válnak.

4.3 Az eleurópaiasodás folyamata a politikai, gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi alkalmazkodás és az európai integráció és bővítés érdekében tett területi fejlesztés interaktív folyamata. Az egységes piac fokozatos megvalósítása, az euró bevezetése és a bővítés nagyban és még sokáig hozzájárul az európai kontinens integrációs folyamatához és a gazdasági tevékenység kiterjesztéséhez. Minél inkább eltűnnek az országok közötti határok, annál inkább természetes folyamattá válik a kontinens felölelő gazdasági pólusok megerősödése. A régiók közötti – és adott esetben határokat átlépő (így pl. Koppenhága-Malmö, hollandiai Limbourg/belgiumi Limbourg/a francia és belga Aix-la-Chapelle) - pólusok fokozatos megszervezése azt mutatja, hogy a gazdasági fejlődés mindinkább figyelmen kívül hagyja a politikai és közigazgatási határokat, melyek a történelem örökösei és gyakran mesterségesek.

4.4 A nagyvárosi területek a kutatás, az újítás és az új tevékenységi körök letéteményesei. Itt csoportosulnak a magas hozzáadott értéket jelentő tevékenységek, nevezetesen a vállalati szolgáltatások. Az információs és kommunikációs technológia elsődleges szerepet játszanak bennük. A gazdasági lendület leginkább a nagyvárosi régiókban valósul meg, ezek az újítás, a tudásalapú társadalom és a képzés legkiemelkedőbb helyszínei.

4.5 E nagyvárosi területeket különféle valós és virtuális hálók kapcsolják össze a különböző régiók gazdasági gócpontjainak jelentőségének és kiterjedtségének függvényében. E folyamat egyre szélesebb körű és egyre intenzívebb. Az európai közlekedési politika (Transport European Networks) jogosan részesíti előnyben e hálózatokat, így például a légiszektor liberalizációját.

4.6 A Lisszaboni Egyezmény, tekintettel egy új, tudásalapú gazdasági versenyképességre, és figyelembe véve a társadalmi kohéziót és a tartósságot, különleges jelentéssel bír. Megvalósítása új feladattal látná el a nagyvárosi területeket.

4.7 Ezen új feladat részben a társadalmon belüli hálózatok egyre növekvő jelentőségéből született meg, ezek a hálózatok megváltoztatják a jólét alapjait, új befektetéseket vonzanak, és új szempontokat eredményeznek a fiatalok oktatása és általában véve a munkaerő-piac területén. Hasonlóképpen, az utóbbi idők városokra és a nagyvárosi területekre összpontosuló figyelme kapcsolatban áll az újonnan alkalmazott technológiákkal, különösen az IKT-kal (TIC - Információs és Kommunikációs Technológiák) és a széles sávú internetes hálózatokkal,

melyek jelentős hatással vannak a polgárok és a vállalatok életére. Az IKT-k nagyban befolyásolják a termelési és szolgáltatási rendszereket, és ebből következően a területi fejlesztést, valamint a városok és nagyvárosi területek alakulását.

4.8 A nemzetközi befektetések, a tudás mobilitás és az egyetemek, technológiai központok és a privát szféra közti interakció elősegítheti a gazdasági tömörüléseket, a híres „Porter Diamond”-ot. Ez tehát a hálózati társadalom, a „network society” egyik igen fontos alapja, melyben a nagyvárosi területek alapvető szerepet játszanak.

4.9 A nagyvárosi területek egyben fontos kulturális, turisztikai és szórakoztatóközpontok is. Hatalmas örökségük, történelmük és identitásuk fontos alkotóeleme. Egyetemeik, könyvtáraik, múzeumaik, színházaik, operáik, koncerttermeik az európai kultúra megőrzésének és terjesztésének letéteményesei. Fontos szerepet játszanak a kultúra megteremtésében és terjesztésében. Ugyancsak a nagyvárosokban valósulnak meg a legfőbb sportesemények és tömegeket vonzó koncertek.

4.10 A nagyvárosok kozmopolitizmusa nagyon fontos eleme a média fejlődésének. A média ipara (sajtó, kiadás, rádió, televízió, film, videó, reklám, telekommunikáció) és általában véve a kreatív iparágak gyorsan fejlődő tevékenységi szektort jelentenek.

4.11 Számos társadalmi-gazdasági szerepvállaló és csoport valamint kulturális intézmény aktív szerepet vállal az integrációs és részvételi folyamatok fellendítésében. A hatóságok tevékenysége mellett a civil szféra is fontos szerepet játszik a városok lendületében. A nagyvárosi zónák sikerei igen gyakran köszönhetőek a köz- és a privát szféra együttműködésének és interakciójának.

4.12 A köz- és a privát szféra együttműködése és interakciója gyakran meghatározó a nagyvárosi területek szempontjából. A tapasztalat azt mutatja, hogy az együttműködés a nagy területi egységek szintjén könnyebben és sikeresebben valósul meg, mint nemzeti szinten. A nagyvárosi területek szintje alapvetően megfelelő arra, hogy az érintett szerepvállalók segítségével meghatározhatóak legyenek az egyes városi régiók fejlődési céljai, és hogy a célok eléréséhez szükséges eszközök létrejöjjenek.

4.13 Az Egyesült Államokban megfigyelt tendenciával szemben az európai városok ma egyszerre fejlődnek városként és agglomerációként. A városközpontok mindig a tevékenységek központját és találkozóhelyet jelentenek. A nagyvárosok vitathatatlan szerepet játszanak az európai társadalmi modell megerősítésében is.

4.14 Az európai gazdaság fontos átmeneti állapotban van a bővítés és az egységes piac megalakulása révén. Ez a folyamat kettős versenyhelyzetet és partnerségi viszonyt szül a különböző, elsősorban nagyvárosi területek között, melyeknek meghatározó szerepük van ezekben az összetett játékokban. A nagyvárosi területek egységes irányításának hiánya gyenge pontot jelent a versenyszerű gazdasági fejlődés és a partnerségi együttműködések stratégiáinak kidolgozásában és megvalósításában.

5. Társadalom specifikus szempontok

5.1 A nagyvárosok más régiókhöz képest komolyabb problémákkal küzdenek a társadalmi kohéziót és a területi egyensúlyt illetően. Az Európai Unió nagyvárosi területei például tékések lehetnek a társadalmi és területi egyensúly helyreállításának szempontjából. Ugyanakkor minden elképzelés szerint a javulás csak akkor jöhet létre, ha a gazdasági fejlődés tartósan biztosított.

5.2 Minden egyes nagyvárosi területnek megvannak a maga sajátosságai. Ugyanakkor – leszámítva a kulturális, illetve a társadalmi és gazdasági fejlődés eltéréseit – egész Európában hasonló folyamatokat figyelhetünk meg. A legtöbb esetben a köz- és a magánszféra szereplői szerencsére egyre inkább tisztába vannak azzal, hogy mindannyiunk élet- és munkakörülményein javítani kell. Mégis el kell ismerni, hogy bizonyos esetekben hosszú út áll előttünk.

5.3 Amikor egy-egy gazdasági átalakulás végbement vagy még tart, az új gazdasági ciklusba érkezés jelentős munkanélküliséghez vezet, nevezetesen a fiatalok és az ötven évnél idősebbek körében. Ez a folyamat főként a nagyvárosi területeket érinti. Meg kell jegyezni, hogy a folyamat új tevékenységi körök létrejöttét eredményezi, ami a jövőhöz jobban alkalmazkodó munkahelyeket teremt.

5.4 A gazdasági átalakulás – elsősorban a fizikai munka területén – helyváltoztatással jár, ami az egy iparágra berendezkedett régiókban munkanélküliséghez vezet. Ez a jelenség adott esetben a nagyvárosi területekre is jellemző, melyek azonban gyakran képesek áthelyezni a gazdasági bázisukat. E modernizációs folyamat során gyakran megfigyelhető, hogy a nehézipari központ csúcstechnológiai és szolgáltatói társadalommá alakul. Erre példa Bilbao, Lille vagy éppen a Rajna-Ruhr vidéke.

5.5 Az Uniónak szembe kell néznie a harmadik világ országaiból érkező egyre jelentősebb migrációs hullámmal. Még ha a különböző országokban jelentősek is a különbségek a bevándorlók integrációját illetően, Európa egésze kétségkívül óriási kihívás előtt áll ezen a területen, és a nagyvárosi régiók jó példával szolgálnak. Az EGSzB a jelentéseiben több alkalommal is kezdeményezte, hogy az Unió közös törvényhozást hozzon létre a bevándorlási és menedékügyi területet illetően. Az Unió újabb gazdasági emigránsokat vonz, ennek demográfiai, szociális és munkaügyi okai vannak (!). Ezen esetekben éppúgy beszélhetünk magasan kvalifikált, mint képzetlen személyekről. Az európai törvényhozásnak hangsúlyt kell fektetnie a törvényes bevándorlásra, és gátat kell szabnia az illegális bevándorlásnak. Mindezek mellett az Uniónak elő kell segítenie a bevándorlók társadalmi integrációját, és el kell kerülnie a diszkriminációt (?).

5.6 Számos városban és nagyvárosi területen megfigyelhető azon bevándorlók nagy száma, akik komoly nehézségekkel küzdenek, hogy minőségi munkát találjanak, mivel nincs meg a szükséges szakmai képesítésük, kevésbé ismerik a nyelvet, társadalmi diszkriminációval találják szemben magukat, ráadásul az

integrációs politika sem létezik. Ez a helyzet kereseti, ebből kifolyólag pedig lakásügyi és a közszolgáltatást érintő különbségekhez vezet, ideértve az oktatást és az egészségügyet is. Egyre nagyobb figyelmet kell szentelni a nehézségtől különösképpen szenvedő szegénynyegyedekre.

5.7 A nagyvárosiasodás gyakran magával vonzza a társadalmi egyenlőtlenség növekedését és a területi különbségek súlyosbodását. A kedvezőtlen társadalmi helyzetű csoportok – köztük sok fiatal munkanélküli és kis jövedelmű idős személy – nagy számban élnek a sok hátránnyal küzdő kerületekben. A társadalom peremére szorult népesség leszakadása és a közszolgáltatások elégtelen színvonala öngerjesztő folyamat, amely végül olyan csapdákhoz vezet, amelyekből szinte képtelenség kijutni. A városi leszakadás igen gyakran halmozott, még akkor is, ha e városrészek felzárkóztatási politikája már több éven keresztül folyik. Magas szintű, a nagyvárosi területek egészére kiterjedő beavatkozás szükséges, csak ez vezethet a lehető legnagyobb eséllyel sikerhez.

5.8 A nagyvárosi területek közbiztonsága számos esetben aggasztó, ami jelentős következménnyel járhat a társadalmi kohézió és a kiegyensúlyozott fejlődés területén. Ellentmondásos módon a nagyvárosi területek előnyei és demográfiai jellemzői nagymértékben járnak veszéllyel is. Egyrészt a működési rendszerük törekennyé válhat bármely lételemüket sújtó, a közbiztonságot érintő akár legkisebb tényező által. Másrészt a nagyvárosi sajátágok kedveznek a népesség- és árubeáramlásnak, ami elősegítheti a nemzeti vagy nemzetközi bünszervezetekhez köthető illegális tevékenységeket. A nagyvárosok megkönnyítik az aktivista mozgalmak kialakulását, mivel névtelenséget, logisztikát és munkaerő felvételt biztosítanak. A nagyvárosi csomópontok a terrorizmus új formáinak elsődleges célpontjai. E folyamatok aggodalomra adnak okot az aktuális nemzetközi politika színterén.

5.9 A környezetvédelem és a tartós fejlődés céljainak tiszteltben tartása újabb kihívást jelentenek a nagyvárosi területek számára, melyeknek figyelembe kell venniük a nemzetközi megállapodásokat, mint a Kiotói Egyezményt, az Agenda 21-et, a Maastrichti Szerződést, az 1993-as és 1998-as, tartós fejlődést megcélzó közösségi programokat. Mindezekhez alkalmazkodnia kell a gazdasági fejlődésnek és a környezetvédelemnek, így azok a városfejlesztés megszervezése révén kölcsönösen erősíthetik egymást (tömegközlekedés, lakónegyedek megteremtése, hulladékfeldolgozás és szennyvízkezelés, történelmi városrészek védelme, természeti és mezőgazdasági javak védelme...).

5.10 A gazdasági fejlődésnek és intenzitásnak köszönhetően a nagyvárosi területek gyorsan fejlődnek, ez pedig kihívást jelent az infrastruktúra és a tömeg- illetve személyi közlekedés területén. A túltelítettség csakúgy környezeti, mint gazdasági szempontból magas technológiai megoldásokat követel. A környezetvédelmi politika egésze magas költségeket jelent mind a köz-, mind a magánszféra számára. A közfinanszírozás általában nem elégséges, és a köz- és magánszféra együttműködése egyelőre szerény sikereket mutat csak fel.

(!) COM(2003) 336 végleges „Az Európai Bizottság előadása a bevándorlásról, az integrációról és a munkaügyről”.

(?) Az EGSzB véleménye a „Bevándorlásról, az integrációról és a munkaügyről”, 2004.3.30-i HL C 80., 92. o.

5.11 A nagyvárosi területek helyzete még jobban súlyosbodik ott, ahol az adminisztratív vezetés nem követi a gazdasági fejlődés, a népességnövekedés, a lakhatási igények számának és a mindennapos, munkahelyre történő közlekedés feltételeinek ritmusát. A nagyvárosok adminisztratív irányítása gyakran idejét múlt, ez pedig akadályozza az adminisztráció jó működését, ebből kifolyólag pedig a hatásos gazdaságpolitika megvalósítását. Az adminisztratív irányítás és a gazdasági szereplők – szélesebb értelemben véve a köz- és a magánszféra – megfelelő koordinálása a nagyvárosi területek sikeres vezetéseinek feltétele.

5.12 E tekintetben nagyon változó helyzetekről beszélhetünk. Helyenként a nagyvárosi terület kisebb, mint a közigazgatási terület, amelyhez tartozik. Még gyakoribb, hogy több közigazgatási zónát is magába foglal. Egy-egy nagyvárosi terület szinte mindig több települést vagy egyéb közigazgatási egységet ölel fel. A (regionális vagy nemzeti) hatóságok nagy része kész helyzetként, nem pedig egy lehetséges vita tárgyaként kezeli az állapotokat.

5.13 Minden egyes kormány saját módszert hoz létre a nehézségek orvoslására. A nagyvárosok igyekeznek megosztani egymással a tapasztalataikat, de túl kevés az uniós szintű megbeszélés és eszmecsere az összehasonlítások vagy a jó módszerek ismertetésére.

5.14 Ha a feljebb leírt jelenségek a nagyvárosi területek jellemzői, nagy különbségek figyelhetők meg azok egy-egy zónában történő kezelésében. Számos azon regionális kormányzati erőik száma, amelyek befolyást gyakorolnak az események alakulására, és új modelleket alakítanak ki a jövőre nézve – ezeket rendszerint támogatja az ország kormánya és segíti a magánszféra, valamint a szervezett keretek között működő civil szféra. E politikai irányok megvalósítása javítja a társadalmi-gazdasági körülményeket és az érintett régiók egyértelműen versenyképesebbé, és társadalmilag naprakészebbé válnak. Az Európai Uniónak fel kellene használnia e jó példákat arra, hogy megszervezze a szükséges megbeszéléseket a legkedvezőbb gyakorlatok meghatározása végett, valamint hogy megvitásra kerüljön, hogy hogyan képes az EU – a lehetőségei szem előtt tartásával – segíteni a helyzetet.

6. Az európai regionális adatok és a nagyvárosi területek

6.1 Az európai statisztikai rendszer a különböző európai politikák függvényében alakult ki. A PAC-nak hála jól ismerjük a régióként fellelhető szarvasmarhák és sertések számát, de mit sem tudunk a nagyvárosok és gazdasági hatókörük munkahelyeiről vagy a tevékenységük által képviselt hozzáadott-értékről. Ez a hozzáértő politika hiányának és annak köszönhető, hogy Európa egészen az elmúlt időkig túl keveset áldozott a városi felmérésekre. Az Eurostat Városok és Régiók Szekciója mindössze öt főből áll, és pénzügyi keretei nincsenek összhangban a küldetésének jelentőségével.

6.2 A nagyvárosi régiókról szóló és az egész európai területre kiterjedő társadalmi-gazdasági összehasonlító tanulmányok, amelyeket a gazdasági és a regionális területek fejlődéséért felelős intézmények, egyetemek, szaktanácsadók vagy az Európai Biztonság készített, gyakran csak homályos és tökéletlen ismertetéseknek minősülnek. Való igaz, hogy ezek az

Eurostat által közzétett regionális felméréseken alapulnak, amelyeknek megvan az az előnyük, hogy az európai szinten összehangolt statisztikai felbontásban hozzáférhetőek, ugyanakkor van egy nagyon nagy hátrányuk is, mégpedig az, hogy az Eurostat területi felosztása, a STEJ (NUTS) (Statisztikai Területi Egységek Jegyzéke) az egyes országok közigazgatási egységeinek összeollózása (patchwork) révén jött létre. Határ megálapításai az egyes országok történelmi és közigazgatási határainak felelnek meg. Néhány kivételtől eltekintve földrajzilag nem megfelelőek arra, hogy európai szinten közelítsék meg és hasonlítsák össze a nagyvárosi területek gazdasági, társadalmi és környezeti valóságait. A STEJ felosztása nem erre szolgál.

6.3 Az Eurostat felmérései tehát nem alkalmasak a lakosság, a tevékenységek, a munkanélküliség vagy a nagyvárosi területek termelésének követésére, ebből következően pedig arra sem, hogy megbízható módon mérjük fel és hasonlítsuk össze az olyan jelzőket, mint amilyen a népességnövekedésnek, a termelékenység hozzáadott értékének, a foglalkoztatottságnak, a munkanélküliségnek vagy a munkahelyenkénti össztermelésnek a ritmusa. A magán-szaktanácsadók vagy az országos közintézmények által az úgynevezett nagyvárosi területekről készített tanulmányok eredményeinek vizsgálata azt mutatja, hogy a megbízható és földrajzi szempontból összehasonlítható adatok hiánya nemcsak rossz, de alkalmanként ellentmondásos végkövetkeztetésekhez vezethet az európai nagyvárosi területeken „megfigyelt” társadalmi-gazdasági változások kapcsán (mint például egy adott régió termelékenységének változása).

6.4 Az európai régiók és nagyvárosi területek társadalmi-gazdasági alakulásait érintő adatok hiánya két fő okból hátrányos:

6.4.1 A nagyvárosi területek a fejlődés motorjai. A gazdasági tevékenység, amelyet kiváltak és a belőlük származó előnyök nem jutnak el az egyes országok egyéb városi csomópontjaihoz. Ahhoz, hogy a nemzetközi környezet változásait érintő szükségességekkel és lehetőségekkel a legmegbízhatóbb következtetéseket vonhassuk le, szükséges, hogy a nagyvárosi területek rendelkezésére álljon egy, a gazdasági eredményeiket elemző európai szintű és rendszeresen frissített felmérés.

6.4.2 Ugyancsak kívánatos, hogy olyan megbízható, európai szintű elemzések és összehasonlítások jöjjenek létre, amelyek a fontos szempontokat vizsgálják, így például a bevándorlási, munkaminőségi, szegénységi, kirekesztési, környezeti, közbiztonsági és egyéb kérdéseket.

6.5 Az Egyesült Államok több tíz éve nagy rendszerességgel készít a 276 nagyvárosi területére vonatkozó összehasonlítható adatokat, amelyek az internetes honlapokon bárki rendelkezésére állnak (!). Európában – miután minden városnak megvan a maga város- (vagy nagyváros-) meghatározása, nyilvánvalóan nehezebb a nagyvárosi területekre vonatkozó egységes meghatározást megtalálni. Mivel a Lisszaboni Egyezmény megvalósításának érdekében fontossá vált, hogy a nagyvárosi területekről megbízható és összehasonlítható adatok álljanak rendelkezésre, az EGSZB úgy ítéli, hogy eljött a pillanat ezek területi meghatározásának elvégzésére az Eurostat által és a nemzeti statisztikai hivatalok segítségével, valamint számos adat elkészítésére e célból.

(!) <http://data.bls.gov/servlet/SurveyOutputSerlet>

6.6 A II. városi Audit, melyet az Európai Bizottság kezdeményezett, a megvalósítás folyamatában van, 258 város és agglomeráció népességének életkörülményeiről fog adatokat készíteni. Ez a terv fontos lépést jelent annak érdekében, hogy a társadalmi kohéziót érintő gondolkodást táplálja. Ugyanakkor nem teszi lehetővé a nagyvárosi régiókról készített európai szintű, összehasonlítható társadalmi-gazdasági mutatók létrejöttét, a mutatók ugyanis a városok és a városi agglomerációk szintjén készülnek el az egyes országok vonatkozásaiban. A mutatók ráadásul London, Párizs és Berlin esetében a hozzájuk tartozó közigazgatási területhatárok szerint készülnek el (Greater London, Île-de-France et Land de Berlin).

6.7 Az ETFHF-terv (ORATE – Az Európai Terület Fejlesztésének Hálózati Figyelője) a terület felmérésének javítását célozza meg, ugyanakkor az egész európai terület gazdasági adatainak hiányába ütközik nem csak települési szinten, de a STEJ 3 (NUTS 3) szintjén is. Érdemének tekinthető, hogy nyilvánvalóvá teszi az európai statisztikai rendszer rendkívül nagy számú hiányosságát.

6.8 A fenti megfigyelések mindegyike arra enged következtetni, hogy az Eurostatnak nagyobb anyagi forrás és munkaerő-beli segítség szükséges ahhoz, hogy megbízható és összehasonlítható városi és nagyvárosi adatokat hozhasson létre.

6.9 Érdemes ismertetni a munkaerőről nemrégiben készült európai kutatás tanulmányának adatait. A kutatás keretei az Észak-Nyugat Európai, egymilliónál nagyobb lakosú nagyvárosi területek voltak⁽¹⁾. A tanulmány kimutatja, hogy azon nagy méretű nagyvárosok esetében, melyek határai azonos kritériumokkal határozhatók meg, minimális költséggel lehetséges számos, európai szintű és összehasonlítható társadalmi-gazdasági adatot készíteni, amennyiben a nemzeti statisztikai hivatalok az Eurostat vezetésével évente végeznek kutatásokat. A tapasztalat kedvéért kívánatos lenne, hogy ez a tanulmány a többi európai nagyvárosra is kiterjedjen.

7. Konklúzió és javaslatok

7.1 Mintegy tíz éve több tagállamban és régióban elemzések és viták születtek az új életkörülményekről, amelyeket az európai nagyvárosi területek jelentenek. Annak ellenére, hogy ezek a területek a korábbinál mind nemzeti, mind nemzetközi viszonylatban egyre jelentősebbek, szerepük a Lisszaboni Egyezmény megvalósításában még mindig nem eléggé elismert.

7.2 A nagyvárosi területek a Lisszaboni Egyezmény céljainak megvalósításához gazdasági, társadalmi és környezeti kulcsterületek. E régiók egyrészt a képzés, a kutatás, az újítás, a magas technológiák, az új tevékenységi körök és a vállalati szellem propagálásának letéteményesei, másrészt pedig a közlekedés és

a telekommunikáció csomópontjai, ami megkönnyíti a vállalatok, egyetemek és kutatóközpontok közötti kapcsolatrendszer létrejöttét. Az EGSzB hangsúlyozza, hogy az európai gazdasági növekedés lehetőségeinek jobb kihasználása szükségessé teszi a köz- és a magánszféra azon szereplőinek találkozását, akik a nagyvárosi területek tartós gazdasági fejlődésén dolgoznak. Egyszóval a Lisszaboni Egyezmény céljai nem elérhetőek akkor, ha nem jutnak érvényre a nagyvárosi területeken, mivel azok szerepe igen jelentős Európában.

7.3 Az egyik legnagyobb oka annak, hogy e változás nem kelti fel kellőképpen a kormányok köreinek figyelmét, az, hogy a politikai-közigazgatási területek határai csak ritkán egyeznek meg a nagyvárosi területek földrajzi határaitól. Ennek következtében – és néhány példától eltekintve – európai viszonylatban nem állnak rendelkezésre olyan összehasonlítható erejű adatok, amelyek leírnák a nagyvárosi területek társadalmi-gazdasági helyzetét és jelenlegi hajtóerejüket.

7.4 Az EGSzB aláhúzza, hogy a következők határozzák meg az Unió érdekeit:

- a nagyvárosi területek meghatározása az Unió 25 tagországában,
- évente megbízható adathalmaz készítése e területekről (a Munkaerő Európai Kutatásának adatai),
- a Lisszaboni egyezmény legfontosabb mutatóinak felmérése e területeken,
- e területek magas hozzáadott értékű tevékenységi köreinek meghatározása,
- az Európai Bizottság rendszeres jelentésének megvalósítása a nagyvárosi területek társadalmi-gazdasági helyzetéről és elhelyezkedéséről.

7.5 Ezen információk elkészítése és nyilvánosságra hozása a következő eredményekkel járna:

- hozzájárulna a nagyvárosi területek jelentőségének felismeréséhez és az azokat érintő társadalmi, gazdasági és környezeti ismereteink elmélyítéséhez,
- megkönnyítené a területek előnyeinek és gyenge pontjainak európai szintű felmérését,
- elősegítené mind az európai, mind az egyes nemzeti politikai célok meghatározását és megvalósítását, hozzáigazítva azokat a területek sajátos jellemzőihez,
- a regionális és helyi kormányzatoknak európai szintű versenyképességi felmérést szolgáltatna a területeikről. Ez a felmérés jelenleg hiányzik, vagy magas áron és bizonytalan alapokon jön csak létre,

⁽¹⁾ Az INTERREG II program keretében a GEMACA (Group for European Metropolitan Comparative Analysis) által készített tanulmány, in : Cahiers de l'IAURIF, n°135, www.iaurif.org/en/doc/studies/cahiers/cahier_135/index.htm

- gazdagítaná az európai regionális politikát érintő vitát, hiszen objektív alapokkal segítené elő az érintett felek közti dialógust,
- a vállalati stratégiák meghatározásához szükséges hasznos információkat szolgáltatna a magánszféra részére.

7.6 Az EGSzB nagyban támogatja a METREX 2003-as javaslatát egy, a nagyvárosi területeknek szentelt program elkészítésére⁽¹⁾. Egy ilyen program, nevezetesen a METROPOLITAN, fontos találkozópontra és fórumra lenne a nézőpontok megosztására, egyben pedig részét képezhetnének olyan munkacsoportok is, amelyek feladata a sikeres megvalósítások felismerése és terjesztése lenne a mostani jelentésben taglalt területeken.

7.7 Az EGSzB elégedett a versenyképesség jelentőségének felismerésével és a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló Harmadik Jelentésben az újrafogalmazott regionális politika és a Lisszaboni Egyezmény között létrejövő a kapcsolattal, ami különleges jelentőséggel bír a nagyvárosi területekre nézve. Ezáltal az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásáról biztosítja a „versenyképességet” és az „ismereteket” érintő célokat.

Brüsszel, 2004. július 1.

7.8 Az EGSzB elengedhetetlennek ítéli a „Nagyvárosi területek” szekciójának létrejöttét az Eurostat keretein belül. A szekció feladata lenne a fent említett adatok évenkénti elkészítése.

7.9 Az összes nagyvárosi terület földrajzi határainak meghatározásakor valamint az összehasonlító információk és adatok létrejöttékor felmerülő nehézségek nem igazolhatják az esetleges téltenséget. Éppen ezért az EGSzB javasolja egy irányítóprogram mihamarabbi létrejöttét a fent említett javaslatok érdekében egy bizonyos számú nagyvárosi területen. Az EGSzB azt is javasolja, hogy az irányítóprogram a regionális politikai igazgatóság, az Eurostat és az érintett nagyvárosok nemzeti statisztikai hivatalainak együttműködésével jöjjön létre.

7.10 Az EGSzB bízik abban, hogy az európai intézmények egyetértően a jelentésben foglalt irányadásokkal, ezért kívánatosnak tartja, hogy – a nagyvárosi területeket és az Európai Bizottságot tömörítő fórum létrejöttével párhuzamosan – e területek helyzetének bemutatása a Versenyképességi Tanács és a Területi Fejlesztésért és a Városi Kérdésekért felelős Tanács (Conseil Compétitivité et Conseil informel sur l'Aménagement du Territoire et des questions urbaines) napirendjére kerüljön.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Roger BRIESCH

⁽¹⁾ METREX – The network of European Regions and Areas – A METROPOLITAN európai programjára vonatkozó legfontosabb célok javaslata:

- 1 – az európai nagyvárosok fontos szerepének elismerése
- 2 – hatásos nagyvárosi vezetés létrejöttének támogatása
- 3 – a megvalósítandó nagyvárosi stratégiák érintett felek által történő meghatározásának támogatása
- 4 – azon nagyvárosi politikák támogatása, amelyek a versenyképességet, illetve a területi és társadalmi kohéziót kívánják elősegíteni.